

Trzy pytania o klimat. Czy możliwa jest samowystarczalność energetyczna gminy/powiatu?

TRZY PYTANIA O KLIMAT

dr inż. Janusz Zyśk
Akademia Górniczo
-Hutnicza

Rozmowa z dr. inż. Januszem Zyśkiem z Katedry Zrównoważonego Rozwoju Energetycznego AGH

1. Czy gmina/powiat mogą być samowystarczalne energetycznie?

Tak, gmina lub powiat mogą osiągnąć samowystarczalność energetyczną. W Polsce istnieje już gmina, która w 100 procentach pokrywa swoje zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło wykorzystując odnawialne źródła energii, takie jak panele fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe i biogazownia. To Kisielice w woj. warmińsko-

mazurskim. Wiele jednostek samorządu aktywnie włącza się w działania mające na celu osiągnięcie takiej samowystarczalności.

Samowystarczalność energetyczna to zarówno ogromne korzyści ekologiczne, jak i ekonomiczne. Poprzez wykorzystanie ekologicznych źródeł ciepła oraz energii elektrycznej unikamy emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń, które bezpośrednio wpływają na lokalną jakość powietrza np. pyłów (PM10, PM2.5). Własne źródła zabezpieczają stabilność cenową nośników energii, umożliwiają zbyt produktów lokalnych rolników (np. w przypadku biogazowni). Inwestycje w odnawialne źródła energii pobudzają także lokalną gospodarkę oraz zwiększają liczbę zatrudnionych.

2. Jakie elementy są niezbędne do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej?

Pierwszym niezbędnym elementem jest nastawienie władz samorządowych oraz mieszkańców. Transformacja energetyczna wymaga zaangażowania całej lokalnej społeczności. Ważne jest zrozumienie i określenie swoich potrzeb energetycznych oraz możliwości technicznych i ekonomicznych, a następnie konsekwentne realizowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, magazyny energii, poprawę efektywności energetycznej. W całym procesie planowania, inwestowania i użytkowania tego systemu ważna jest pełna współpraca interesariuszy, w tym mieszkańców.

3. Jakie są największe wyzwania dla powiatu/gminy, aby taką samowystarczalność energetyczną osiągnąć?

Gminy, które chcą być samowystarczalne energetycznie, powinny precyzyjnie określić swoje potrzeby, możliwości i cele, następnie wybrać optymalną ścieżkę transformacji. To w zmieniających się bardzo szybko warunkach ekonomiczno-prawnych może być dużym wyzwaniem.

Działania, jakie powinny być podjęte w tym zakresie, obejmują m.in.:

- rozpoznanie potrzeb danej gminy czy powiatu,
- audyt obiektów,
- opracowanie indywidualnego planu samowystarczalności energetycznej, uwzględniającego potrzeby i warunki gminy lub powiatu
- oraz oszacowanie kosztów planowanych inwestycji.

Niezbędnym elementem jest proces przygotowawczy, określenie potencjału odnawialnych źródeł energii (zasoby wiatru, biomasy, wody), wskazanie optymalnych tych lokalizacji źródeł, a następnie obsługa administracyjna i prawna przedsięwzięć oraz znalezienie źródeł ich finansowania.

Osiągnięcie samowystarczalności nie jest łatwym procesem, jednak w obliczu wyzwań klimatyczno-energetycznych zapewnia autonomię i niezależność, korzyści finansowe oraz większe bezpieczeństwo energetyczne.

Artykuł powstał w ramach projektu LIFE EKOMALOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego” (LIFE-IP EKOMALOPOLSKA / LIFE19 IPC/PL/000005) dofinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz NFOŚiGW.